A°. 1835. N°. 80.

SURINAAMSCHE Courant. LETTERKUNDIG Dagblad.

Dingsdag den 6den October.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 1 *October* 1835.

Dezer dagen alhier de officiele tijding ingekomen zijnde, dat het Zijne Majesteit den Koning behaagd heeft, bij besluit van den 7den Julij ll., N°. 70, tot *COMMANDEUR DER ORDE VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW* te bevorderen, Zijne Excellentie den Generaal Majoor Mr. E. L. BARON VAN HEECKEREN, Gouverneur Generaal der Nederlandsche West Indische Bezittingen, en tot *RIDDER* dierzelfde *ORDE*, bij evengemeld besluit te benoemen: Mr. G. A. VAN DER MEE, Gouvernements Secretaris dezer Kolonie; zoo wordt daarvan bij deze aan het Publiek kennis gegeven.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 5 *October* 1835.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de *Zetting van het Brood* bepaald is, als volgt:

Dat een BROOD van 8 Centen zal moeten wegen 10 Oncen.

En dat van 4 Centen 5 Oncen.

De prijs van het VLEESCH is bepaald, als volgt:

Het RUNDVLEESCH 48 Centen per ℔.
Het SCHAPENVLEESCH 48 Centen per »
Het VARKENSVLEESCH 35 Centen per »

Wordende alzoo alle Broodbakkers en Vleeschhouwers gelast, zich daarnaar te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Administrative Policie.

De Adsistent ten Burele van den Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*, meer in het bijzonder voor de Administrative Policie, brengt, als daartoe geautoriseerd, ter kennisse van elk en een iegelijk wien zulks aangaat, dat overeenkomstig de bepalingen voor de Plaatselijke en Landelijke Policie (vervat bij Publicatie van 19/25 November 1828, Gouvernements-Blad van dat Jaar, sub N°. 17), de GENERALE SCHOUWING, *over de zindelijkheid en het onderhoud der Straten, ter breedte van vijftien voeten voor ieder Huis, het doen beleggen derzelve met Schulpen; en over het opaalven der Trenzen en Slooten, ter breedte van twee en een halve voet*, zal worden aangevangen op Dingsdag den 20sten dezer, en dat, voor zoo verre aan de aangewezene bepalingen bij dezelve Schouwing niet mogt zijn voldaan, tegen de nalatigen zal worden geageerd, als zal bevonden worden te behooren.

Paramaribo, den 5 *October* 1835.

De Adsistent voornoemd,
J. BROMET.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 25 Augustus 1835.

Nederlanden.

AMSTERDAM, 24 Augustus

Men meldt uit 's Gravenhage, dd. 19 Augustus: Naar men thans verneemt, heeft Z. K. H. de Prins van Oranje dezer dagen eene uitnoodiging ontvangen van de zijde der zich te Kalisch vereenigende Mogendheden, om de bijeenkomst en de te houden krijgsoefeningen aldaar bij te wonen; doch naar men verzekert, zal Hoogstdezelve van deze uitnoodiging geen gebruik maken. Waarschijnlijk zal Z. K. H. Prins Fredrik, in plaatse van den Kroonprins, zich naar Kalisch begeven. Het blijkt derhalve, dat het er verre af is, dat Z. M. de Koning voornemens zou zijn, derwaarts te vertrekken, gelijk sommige berigten het hebben doen voorkomen.

Z. D. H. de Hertog van Saxen Weimar is, eenige dagen geleden, naar Italie vertrokken ter bijwoning van aldaar plaats hebbende krijgsoefeningen.

— Uit Silezie wordt van den 16 Augustus aan de *Augsb. Allg. Zeitung* geschreven:

Het onlangs medegedeelde berigt nopens eene zamenzwering tegen het leven van Keizer Nicolaas zoude den schijn van verzinsel kunnen dragen, vermits alle omstandigheden deswege volstrekt geheim gebleven zijn. Intusschen wordt uit geloofwaardige bronnen herhaaldelijk verzekerd, dat de daadzaak maar al te waar is, maar dat men uit ligt te beseffen oorzaken aan de zaak geen onnoodig gerucht wil geven. De genomen maatregelen moeten intusschen van dien aard zijn, dat er thans geene mogelijkheid meer tot de uitvoering van het helsche besluit bestaat.

— De bedroevende tijding van eene algeheele omwenteling te Madrid heeft zich maar al te zeer bevestigd. Al de Ministers waren gevlugt om de volkswoede te ontgaan, die voornamelijk tegen hen gerigt was. Er moet bij die gelegenheid in de straten der hoofdstad deerlijk gevochten, en dien ten gevolge onderscheidene slagtoffers gevallen zijn. Wel maakt ons later ontvangen berigt geene verdere melding van de omstandigheid of ook de Koningin Regentes zich op de vlugt heeft moeten begeven; intusschen schijnt zooveel waar te zijn, dat zich werkelijk in de hoofdstad een provisioneel bestuur of gouvernements junta heeft geconstitueerd, aan welker hoofd zich het bekende oppositie lid van de Kamer der Procuradores, de Heer Arguelles, bevindt; zijnde uit deze omstandigheid dan ook tevens af te leiden, dat gemelde omwenteling in den geest der constitutie van 1812 is geschied.

— Sedert eenigen tijd is er weder van een ontwerp tot bevrediging der spaansche aangelegenheden gesproken. Zoo men wil, zou dit ontwerp van den markies *de la Amarillas* afkomstig zijn en door de Koningin-regentes en den graaf *Toreno* zijn goedgekeurd. Hetzelfde zou door Frankrijk aan de noordsche mogendheden te Töplitz worden voorgelegd, om zich van de bewilliging of toelating dier mogendheden te verzekeren, ten aanzien der krachtdadige tusschenkomst die hetzelve zou vereischen. De aanslag van 28 Julij zou bijgedragen hebben tot het ontwerpen van dit plan van bevrediging, doch was de tegenkanting tegen hetzelve eer van don *Carlos* zijde dan van eene andere te wachten. Wat nu ook van dit alles zij, zal de tijd leeren; zie hier intusschen welke de bepalingen van dit ontwerp zouden uitmaken.

1. *Isabella II* zal bij verloving met den oudsten zoon van don *Carlos* huwen.

2. Don *Carlos* zal ten behoeven van zijn' oudsten zoon afstand doen.

3. Deze afstand brengt met zich mede de vernietiging der uitsluitingswet van don *Carlos* en diens familie, in 1834 gestemd.

4. De drie zonen van don *Carlos* zullen onmiddelijk in Spanje trekken, door 25,000 Franschen en een enkel regiment Engelschen begeleid. De oudste zal terstond na zijne komst op spaansch grondgebied den titel van *Lodewyk II* aannemen, en na zijne intrede in Madrid tot Koning te worden geproclameerd in gemeenschap met zijne echtgenoote.

5. Al de Europesche mogendheden verbinden zich zijn gouvernement te erkennen.

6. Een pensioen van 5 m. realen zal aan don *Carlos* worden toegekend om zijnen hoogen rang buitenslands te kunnen handhaven.

7. De koningin *Christina* zal eene jaarlijks pensioen van 3 m. realen toegelegd worden; zij zal in het koningrijk kunnen blijven, doch ten minste op 50 uren afstands van het hof.

8. Het koninklijk statuut zal gehandhaafd worden.

9. De privilegien der baskische provincien en van Navarra zullen behouden blijven, en door Frankrijk en Engeland gewaarborgd worden.

10. Eene amnestie voor staatkundige misdrijven zal worden verleend.

11. Er zal eene algemeene likwidatie voor de schulden van alle tijdvakken geschieden, en zelfs de leeningen van don *Carlos* daaronder worden begrepen.

12. Alle bijzondere maatregelen tot verzekering van het lot des legers en tot bepaalde regeling der administratie, zullen onmiddelijk door het gouvernement van *Lodewijk II* worden genomen.

13. De fransche en engelsche troepen zullen in Spanje blijven en de hun aangewezen plaatsen betrekken, zoolang het gouvernement van *Lodewijk II* zulks noodig zal oordeelen.

14. De Cortes zullen worden bijeengeroepen zoodra het gouvernement zulks geschikt zal oordeelen, om den eed af te leggen en het nieuw gouvernement te erkennen.

Duitschland.

FRANKFORT, 9 Augustus.

Men beweert thans in stellige bewoordingen, dat op het Monarchen Congres te Töplitz de Belgisch-Hollandsche kwestie in beraad, ja misschien tot eene beslissing zal komen. Wij kunnen in dit laatste gevoelen slechts in zoo verre toestemmen, als men onder het woord beslissing verstaat: ernstige stappen tot het ten einde brengen van deze ook Duitschland rakende staatkundige twistzaak; meer kunnen de Noordsche Mogendheden niet doen, maar moeten tot de definitieve vereffening ook op Frankrijks en Engelands medewerking kunnen bouwen. Dat er echter voorloopig in de Luxemburgsche aangelegenheid bij de Duitsche Bondsvergadering niets wordt verrigt, kan ik stellig verzekeren; zoodat het belagchelijk is sommigen te hooren beweren dat de Koning der Nederlanden uit vrees voor de rust van zijn volk, de Noordsche Mogendheden zoude hebben verzocht aan den provisionelen toestand zijns lands een einde te maken. Men wil deze onderstelling gronden op de kortstondige opschudding te Amsterdam en alzoo de trouw van eene geheele natie verdacht doen zijn. Behalve echter, dat misschien geen volk ter wereld minder tot oproer is geneigd dan het Hollandsche, dat geen volk meer doorslaande bewijzen van trouw en liefde jegens deszelfs souverein heeft gegeven dan nu laatstelijk het Hollandsche, en tot geenen prijs deszelfs roem ligtvaardiglijk zoude op het spel zetten, zij hier slechts aangemerkt, dat hetgeen te Kalisch en Töplitz betrekkelijk de Hollandsch-Belgische aangelegenheid zal worden verhandeld, reeds vroeger was vastgesteld dan het gebeurde van Amsterdam bekend werd. Overigens vragen wij of immer een staat verzekerd is dat niet te eeniger tijd het gepeupel tegen de wetten oprijst en buitensporigheden bedrijft? Een voorbeeld hiertoe behoeven wij niet verre te zoeken. Te Berlijn was het volk gewoon om op den avond van 's Konings geboortedag losbrandingen uit schietgeweer te doen en allerlei klein vuurwerk in de straten der stad zelve af te steken. Gelijk altijd, werden ook ditmaal deze gevaarlijke vreugdebewijzen verboden. In den avond van 3 Augustus verzamelde zich eene ontelbare massa menschen op het exercitieplein in den Diergaarden voor de Brandenburgerpoort. Zoodra het duister was geworden, begon het volk te schieten; enz. Policie-agenten en gendarmen wilden zulks te keer gaan, doch werden op de vlugt gedreven. Eene afdeeling uhlanen rukte vervolgens aan, welke echter met eene hagelbui van steenen werd begroet, die aan eenigen hunner wonden toebragten. De volksmenigte groeide steeds aan; een groote drom derzelve toog onder groot rumoer door de Brandenburger poort naar de Linden tot voor het kommandements-gebouw; overal werden de glazen ingeslagen, de lantaarnen verbrijzeld, de straatsteenen uit den grond gerukt, enz. De militairen waren genoodzaakt krachtdadig zich te doen gelden, en eerst na twee ure des nachts was de rust hersteld. Een groot aantal burgers en soldaten is gekwetst; een Ritmeester heeft het leven verloren. Zoodanig schrijft men ons uit Berlijn, waar niets dergelijks was vermoed geweest.

Naar het schijnt hebben eindelijk de Tol aangelegenheden haar beslag bekomen; althans binnen weinige dagen keert de Senator Bansa van hier naar Berlijn terug. Het gerucht, dat Engeland, wegens het met Frankfort gesloten traktaat, zwarigheden tegen onze toetreding zoude hebben geopperd, schijnt zich niet te bevestigen. De Nassausche Gevolmagtigde, de Regeringsdirekteur Magdeburg, keert insgelijks naar Berlijn terug om de zwarigheden uit den weg te ruimen, die de toetreding van Nassau op nieuw zouden beletten.

De uit Kalisch ontvangen tijdingen betreffende eene zamenzwering tegen het leven des Keizers van Rusland, heeft hier weinig verwondering verwekt, daar onze autoriteiten bereids lang van de plannen der Parijssche propaganda onderrigt waren.

De revolutionnaire partij spant nog eens hare laatste krachten in; zij spoedt echter haren ondergang te gemoet.

In Zwitserland duren de staatkundige vereenigingen der handwerksgezellen nog steeds voort.

— De cholera woedt te Marseille veel vreesselijker dan tijdens dezelve vroeger aldaar heerschte. Het getal der slagtoffers van dien geessel groeit dagelijks aan en in eene waarlijk vreeswekkende evenredigheid. Zondag den 25sten Julij waren er des avonds 231 sterfgevallen aan den burgerlijken stand opgegeven.

— Volgens berekening van den Sterrekundigen Gruithuisen, te Munchen, heeft de aarde alreeds 1,440,201 jaren bestaan, en zal zijn nog 1,050,000 jaren in wezen blijven, na verloop van welken tijd zij op de zon zal terugvallen en door vuur vergaan.

— In een Amerikaansch dagblad leest men het volgende zonderlinge voorval: Reizigers, die in den vorigen winter uit den Vereenigde Staten westwaarts togen, hadden eene vreemde, doch akelige ontmoeting; zij troffen namenlijk op de groote vlakte van Indiana eene familie landverhuizers aan, die alle, ten gevolge der felle koude, onderweg doodgevroren waren; de paarden stonden dood in het gareel, als of zij versteend waren, de voerman leunde tegen den wagen en hield een stuk hout in de hand, als poogde hij vuur te maken; de moeder zat als versteend in het rijtuig met een zuigeling op haren schoot, twee andere kinderen lagen dood aan hare voeten.

GEBOORTE-, STERFGEVALLEN, ENZ.

Van den 16den tot en met den 30sten September zijn in de Burgerlijke Stand ingeschreven, als:

BEVALLEN: Maria Saracco, Echtgenoot van Mozes Jessurun, zoon. — Wilhelmina Elisabeth Samson, dochter. Dorothea Christina Samson, zoon. — Meriaan Isaac Jacob de Meza, zoon. — Johanna Beeldsnijder, zoon. — Geertruida Henriette Rincke, Echtgenoot van Jacob Hendrik Gillhuijs, dochter. — Anna Francina Coronel, zoon. Elisabeth Maria Depperman, zoon. — Mietje van Schilderus, zoon. — Christina Stuger, zoon.

OVERLEDEN: Jacobus Andries Hoffberk, oud 38 jaren. — Geertruida Itritz, oud circa 19 jaren. — Christina Eronora van Scharff, oud 35 jaren. — Rachel Mordechai de Fonseca, geb. Jessurun, oud 80 jaren. — Rackie van Truij van Lucia van Buttner, oud 85 jaren. — Margaretha O'Ferrall, Echtgenoot van H. H. Dieperink, oud 40 jaren. — Maria Magdalena Badoe van Langraath, oud na gissing 50 jaren. — Jacob Mozes Levij, oud 55 jaren. — Alida van Stuivezandt, oud 86 jaren. — Salomon Nathan Samuels, oud 1 maand en 2 dagen. — Present van Breda, oud 60 jaren. — Joseph Philips, oud 65 jaren. — Philippijn Dageraad, oud 50 jaren. — Jean Willem Brutteau, oud 2 jaren, 1 maanden en 2 dagen. — Kapt. Luit. ter Zee Willem Hendrik van Voss, oud 47 jaren.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, de Nederlandsche Schoener *Dolphijn*, Kapt. G. Ellert, van Coronie; Passagier: den Heer J. VAN BEERENSTEIN.

Den 2den, het Schip *Catharina*, Kapt K. M. Hillers, van Amsterdam, hebbende 56 dagen reis; Passagiers: Mejufv. HENRIETTA CONSTANTIA VAN DER KAMP, de Heeren WILLEM ABKENIUS en drie Kinderen en C. CORNELISSEN.

UITGEKLAARD.

Den 2den, het Schip *Margaretha*, Kapt. H. Hagers, naar Amsterdam; lading: 225 vaten Suiker, 2 balen schoone Katoen, 4 vaatjes Gomma, 16 piës Letterhout en 14 vaten Geoffroij. — Met hetzelve zijn als Passagiers vertrokken: den Heer L. VERHAVE en deszelfs Zoon.

Idem, de Nd. Am. Brik *Charles*, Kapt. Jeremiah Foster, naar Boston; lading: 265 vaten Malassie.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 19den Augustus, het Schip *Hendrika*, Kapt. H. B. de Weerd van hier.

ADVERTENTIEN.

(38660) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 9den October 1835, des voormiddags ten *negen* uren, ter Kasteleinije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Kromme Elleboogstraat*, La. A. N°. 92; aankomende J. E. LIJONS.

Paramaribo, 3 *October* 1835.

R. GOLLENSTEDE.
Exploicteur.

(39097) Op het Etablissement *Rustveld*, in den nacht van Zaturdag den 26 September jl., heeft het den Almagtigen behaagd tot zich te roepen, mijnen zeer geëerden Vader, CARL FRIDERICH RUCKER, in den ouderdom van circa 70 jaren, na een langdurig smartelijk lijden.

Paramaribo, 5 *October* 1835.

F. A. RUCKER,
mede in naam mijner Zuster.

A. B. ZEEBERG

heeft ontvangen per het Schip *Catharina*, Kapt. K. M. HILLERS:

Zoetemelksche en komijne Kazen; vaatjes Boter; manden Aardappelen; opregte nieuwe Haring in potten van 40 stuks en dito in tobbetjes; Anchovis in fleschen en in potten; $\frac{1}{4}$ gerookte Zalm in blik; Augurkjes in fleschen; Banket in fleschen; Kruidkoeken; fijn en grof gesneden Varinas en Cardoes Tabak; Havanah Sigaren Yellow en dito Brown; Bielefeldsch Linnen; roode en vriesche Bont; zwarte zijde Doeken; Kralen; Oorbellen, en diverse Goederen meer. (39030)

Paramaribo, den 3 *October* 1835.

Wonende thans in de *Watermolenstraat*, naast den WelEd. Heeren N. BOX & Co.

(38253) **VENDU.**

Woensdag des Morgens 9 uren, zal M. A. KEIJSER verkoopen: Provisien, Stukgoederen, ps. Bonten en Wane Planken.

(39096) ☞ Ter dezer Drukkerij is verkrijgbaar:

KORT ONDERRIGT IN DE CHRISTELIJKE LEER, TEN GEBRUIKE DER HERVORMDE GEMEENTE TE PARAMARIBO. *Hollandsch* en *Neger-Engelsch*.

SCHEEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip *Susanna Maria*, Kapt. C. Spiegelberg qq. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.*

Het Schip *Maria Anna*, Kapt. E. P. Brons. — Adres bij *Gebr. Reijns.* — Sluit 15 dezer.

Het Schip *Minerva*, Kapt. J. J. Kiers. — Adres bij *J. L. Gelleé.* — sluit ultimo dezer.

Het Schip *Koophandel*, Kapt. F. Pepken. — Adres bij *Leijsner en Scheffer.*

Het Schip *Jeannette*, Kapt. T. Bodeman. — Adres bij *M. M. Curiel.*

Het Schip *Remcke*, Kapt. J. J. Oltmans. — Adres bij *C. Reelfs*

Het Schip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers. — Adres bij *Degenhard en Kramer.*

Naar Rotterdam:

Het Schip *Regent*, Kapt. A. Allan. — Adres bij *J. M. Samson.*

Naar Boston:

De Nd. Am. Brik *Cadet*, Kapt. E. Babson. — Adres bij de wed. *van Praag.*

De Nd. Am. Brik *Spartan*, Kapt. R. C. Stanwood. — Adres bij *J. M. Samson.*

De Nd. Am. Brik *Shamreck*, Kapt. Proctor. — Adres bij *J. M. Samson.*

De Nd. Am. Brik *Telegraph*, Kapt. S. Blanchard. — Adres bij *J. M. Samson.*

Ter Drukkerij van FUCHS & C°.